

Opakování 1. a 2. deklinace

Vyberte substantiva 2. deklinace:

manus, ūs, f.

humus, ī, f.

acūtus, a, um

dentista, ae, m.

corpus, oris, n.

enteron, ī, n.

fossa, ae, f.

genū, ūs, f.

līberī, ūrum, m.

cancer, crī, m.

propter

ulcus, eris, n.

Přeložte a vytvořte požadované pády:

	nová metoda	levá ledvina	hodný zubař	zlomený loketní výběžek
nom. sg.				
ak. sg.				
abl. sg.				
gen. pl.				
gen. sg.				

Pozn. nový: *novus, a, um*

hodný: *bonus, a, um* (tj. „dobrý“)

Spojte substantiva s adjektivy:

oculo

crasso

virus

ignotorum

puer

dextrum

intestino

nigra

locorum

nigro

sambuco

contagiosum

ophthalmon

validus

Pozn. *contagiosus, -a, -um*

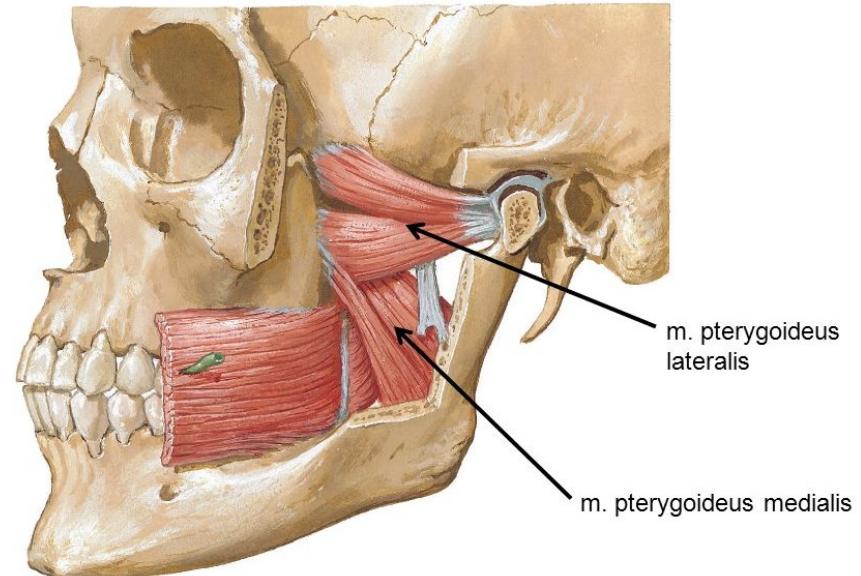
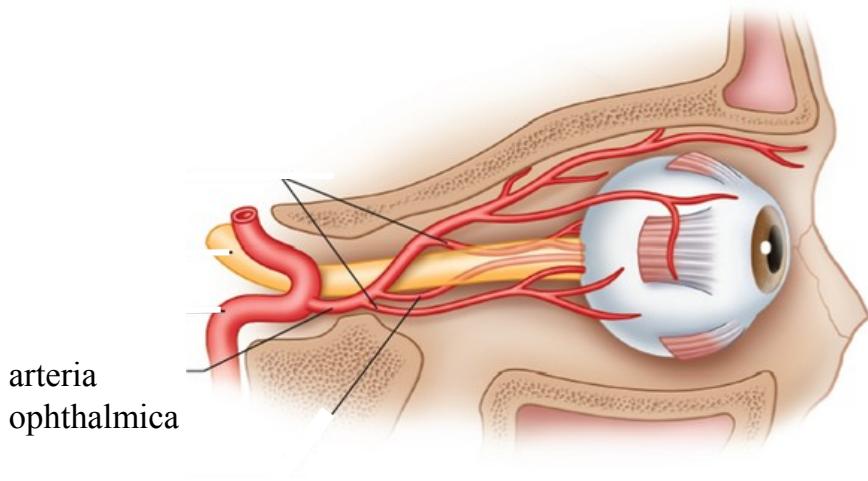
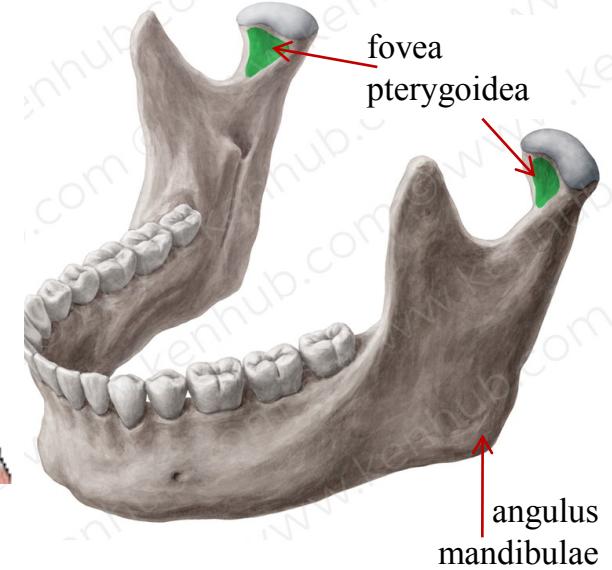
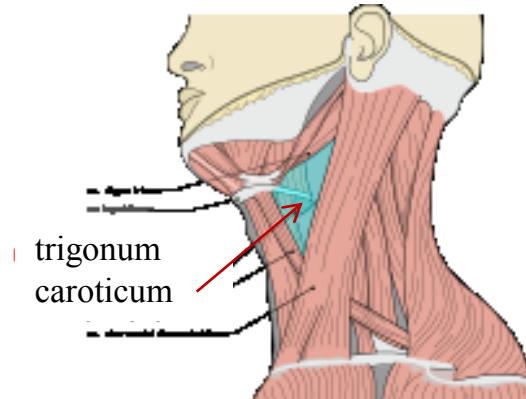
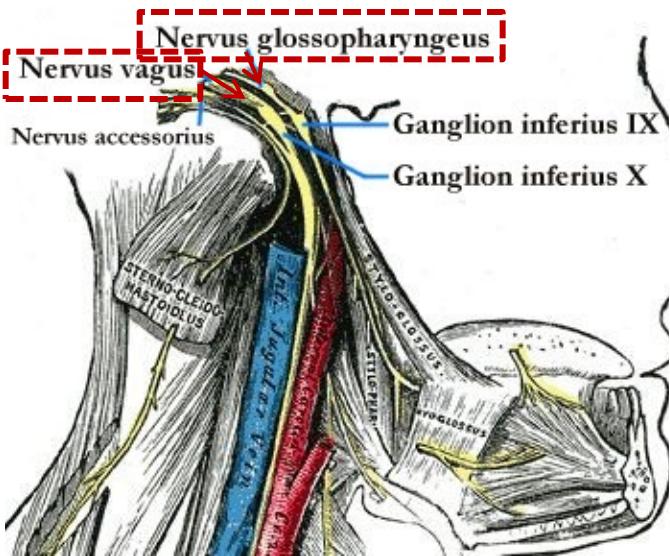
nakažlivý

niger, -gra, -grum

černý

locus, -i m.

místo

Přeložte

- roztržení křídlového svalu
- roztržení křídlových svalů
- krvácení oční tepny
- odchylka v úhlu dolní čelisti
- chirurgická léčba jazykohltanového nervu

Spojte s předložkou a přeložte

- Post (fractura radii traumatica)
- In (lagoena aquae purae)
- E (vestibulum sinistrum)
- Ante (fractura fibulae sinistrale aperta)
- Sub (tonsilla palatina dextra)
- In (arteria nutricia humeri)
- In (ostium tubae auditivae)
- Ante (ruptura ligamenti lati)

Opravte chyby

- massa pro suppositoria
- in periodo longo
- in hilo ovario
- tuberculi costarum
- mixtura cum ricini olei
- post fracturam coste
- nuclei ruberi
- in ostio venae cavo

3. deklinace

3. deklinace: charakteristické rysy

➤ Substantiva všech tří rodů

- *abductor, ōris, m.*
- *pelvis, is, f.*
- *forāmen, inis, n.*

➤ N. sg. – různá zakončení

G. sg. – vždycky **-is** (nutno pamatovat)

➤ základ pro ostatní pády získáme odtržením koncovky **-is** od G. sg. (kmen)

- *abductor, abductōris -> abductōr-*
- *pelvis, pelvis -> pelv-*
- *forāmen, forāminis -> forāmin-*

Určete genitivní kmen substantiva

corpus, oris, n.	corpor-	cervix, icis, f.	cervic-
cutis, is, f.	cut-	pectus, oris, n.	pector-
caput, itis, n.	capit-	abdomen, inis, n.	abdomin-
os, oris, n.	or-	crus, cruris, n.	crur-
pollex, icis, m.	pollic-	pes, pedis, m.	ped-
femur, oris, n.	femor-	hallux, ucis, m.	halluc-
frons, frontis, f.	front-		
auris, is, f.	aur-		

Rozdělení dle typu kmene

- substantiva 3. deklinace se dle typu kmene dělí do dvou skupin
 - a) i-kmeny
 - maskulina a feminina:
 - ✖ stejnoslabičná substantiva (v nom. a gen. shodný počet slabik)
 - *a-xis, a-xis, m.*
 - *pub-ēs, pub-is, f.*
 - ✖ substantiva zakončená v nom. sg. na -s nebo -x, která mají genitivní kmen zakončen na skupinu souhlásek:
 - *dens, dentis, m.*
 - *pars, partis, f.*
 - neutra zakončená v nom. sg. na -e, -al nebo -ar
 - *rēte, rētis, n.; animal, ālis, n.; calcār, calcāris, n. („ostruha“)*
 - b) souhláskové kmeny (ostatní)
 - ✖ *pulmō, pulmōnis, m. ; cervīx, cervīcis, f.; abdōmen, abdōminis, n.*

Maskulina a feminina

i-km.: ***auris, is f.*** (uchó)

Pád	Singulár	Plurál
nom.	auris	aur-ēs
gen.	auris	aur-iūm
ak.	aur-em	aur-ēs
abl.	aur-e	aur-iūbus

Souhl. km.: ***pulmō, ūnis m.*** (plíce)

koncovky jsou stejné až na genitiv plurálu:

auriūm X *pulmonum*

Neutra

pád	singulár	plurál	singulár	plurál
nom.	animal	animāl-ia	corpus	corpor-a
gen.	animāl-is	animāl-ium	corpor-is	corpor-um
ak.	animal	animāl-ia	corpus	corpor-a
abl.	animāl-ī	animāl-ibus	corpor-e	corpor-ibus

Abl. sg. (*animālī* X *corpore*),

N.+Ak. pl. (*animālia* X *corpora*)

G. pl. (*animālium* X *corporum*)

Výjimky:

os, ossis n. (kost): gen. pl.: *ossum*

vās, vāsis n. (céva): v pl. se skloňuje podle *cerebrum*: *vāsa, vāsōrum...*

Podle jakého vzoru se budou skloňovat jednotlivá substantiva?

<i>cutis, is, f.</i>	<i>cut-</i>	<i>cervix, icis, f.</i>	<i>cervic-</i>
<i>caput, itis, n.</i>	<i>capit-</i>	<i>pectus, oris, n.</i>	<i>pector-</i>
<i>os, oris, n.</i>	<i>or-</i>	<i>abdomen, inis, n.</i>	<i>abdomin-</i>
<i>pollex, icis, m.</i>	<i>pollic-</i>	<i>crus, cruris, n.</i>	<i>crur-</i>
<i>femur, oris, n.</i>	<i>femor-</i>	<i>pes, pedis, m.</i>	<i>ped-</i>
<i>frons, frontis, f.</i>	<i>front-</i>	<i>hallux, ucis, m.</i>	<i>halluc-</i>

Řecká substantiva ve 3. lekci

hepar, hepatis n. (corpus)

larynx, -ngis m. (pulmo)

pharynx, -ngis m. (pulmo)

phalanx, -ngis f. (pulmo)

Příklad skloňování spojení substantiva 3. deklinace s adjektivem 1. a 2. deklinace

Singulár	Plurál
<i>margō liber</i>	<i>marginēs liberī</i>
<i>marginis liberī</i>	<i>marginum liberōrum</i>
<i>marginem liberum</i>	<i>marginēs liberōs</i>
<i>marginē liberō</i>	<i>marginibus liberīs</i>

Singulár	Plurál
<i>cochlear parvum</i>	<i>cochleāria parva</i>
<i>cochleāris parvī</i>	<i>cochleārium parvōrum</i>
<i>cochlear parvum</i>	<i>cochleāria parva</i>
<i>cochleārī parvō</i>	<i>cochleāribus parvīs</i>

Vyskloňujte

caput longum

cavitas magna

rete venosum

canalis palatinus